

SÍLA MOUDROSTI - zamyšlení

Sedím a držím v ruce útlou knížečku s názvem "Síla moudrosti"-interpretace učení Fráni Drtíkovi-

Již vyšlo na našem knižním trhu víc pojednání o "patriarchovi českého buddhismu" či Arahatovi, jak je někdy Frána Drtíkovi nazýván, ale tato útlá knížečka má v sobě půvab toho, že ji napsal pan Evžen Štekl. Když jsem se s ním setkal v roce 1994, byl to jediný dosud žijící žák mistra, žák, který pod mistrovým vedením prožil šestnáct let. Knížečka psaná srdcem, s neskonale moudrostí a láskyplností mne již mnohokrát inspirovala k zamyšlení. Inspirace, které člověk při čtení získává, jsou různých hledisek. Pokusím se některé úvahy sdělit.

Proč právě jogín -jak mi někdy přátelé říkají, se zajímá o buddhistické učení? Všechny duchovní cesty, ať mají původ kdekoliv a kdykoliv, mají společné jádro. Samozřejmě myslím dobré duchovní cesty, bez ohledu, je-li to náboženství, filosofie či jiná duchovní cesta.

Doporučení, které neopomím stále zdůrazňovat:

Říkám:"nevěřte mi. Nevěřte tomu co slyšíte, čtete, vidíte. Pochybujte, přemýšlejte o všem. Až získáte na problém svůj názor, až budete přesvědčeni, že je to tak, jak cítíte, teprve to bude Vaše pravda. Každý má svého hlavního gurua v sobě." Tak jak to krásně uvedl Krišnamurti: " Opravdu šťastným člověkem je tedy ten, kdo našel svou vlastní pravdu, ne pravdu jiného člověka, a kdo jde za hlasem vlastní intuice, neboť ona je hlasem věčného v něm."

Právě teď je doba, kdy každý má možnost vybírat ze široké nabídky různých učení, tvrzení a názorů. Doba, kdy přijíždějí k nám různí učitelé s názorem, že u nás jsou lidé na duchovní cestě zaostalí a že jen oni nám přinášejí spásu, podporováni nekritickým nadšením našich lidí, uznávajících za správné jediné jakékoliv učení, které je k nám přineseno ze zahraničí. Je škoda, že se zatím u nás málo obracíme k naší duchovní tradici, k našim duchovním učitelům, k historii, která je u nás opravdu bohatá. Proto s láskou držím v ruce knížečku o českém Arahatovi a vzpomínám na všechny české duchovní učitele ať již samostatné, nebo třeba sdružené v Unitárii. Samozřejmě bych byl sám proti sobě a svému učení, kdybych souhlasil se vším co je

v knížečce napsáno, ale v mnoha případech mi pan Štekl mluví přímo z duše. S jeho laskavým svolením použiji některé jeho a Fráni Drtikola úvahy, k zamyšlení.

Velmi mne zaujala úvaha o přísloví " Ve zdravém těle zdravý duch." Setkávám se na své pouti s Hathajogíny, kteří velmi vehementně prosazují názory, že jen jejich cesta je správná, že nemůže nikdo dobře meditovat neseď-li v lotosovém sedu, že třeba poloha ryby může člověku prospět jedině má-li nohy v Padmásaně a tak dále. Již jsem se ve svých úvahách zmiňoval o svém názoru, že jóga není tak krutá, aby vyloučila z možnosti koncentrovat, či meditovat člověka, který je nějakým způsobem tělesně postižený a nemůže si do lotosového sedu vůbec sednout.

Co na to knížečka? : "Samozřejmě že je lepší mít zdravé tělo - ale jsou lidé dokonale zdraví a při tom mají k hledání pravdy moc daleko. Ideální je mít tělo zdravé a jít za pravdou. Jenže to neznamená, že když mám tělo nemocné, nemohu vyvinout úsilí směřující k Poznání. Naopak - i tak zvaná nevyлéčitelná nemoc může být na cestě pomocníkem, hlavně ve stádiu přerodu myšlení a vůbec v psychickém vývoji" ...dále je uveden výrok Šrí Mahářišiho: "Zdravá mysl ve zdravém těle - budete-li i nadále pokračovat v představě, že zdraví těla je nutné pro zdraví mysli, nebude mít vaše péče o tělo nikdy konce. Hathajógická představa o přípravě těla k provádění metod směřujících k získání osvobození tím, že ho přizpůsobíme, aby vydrželo neuvěřitelně dlouhou dobu, je směšná. Ospravedlňují tuto svou představu přirovnáním těla ke schráně, jež má být připravena k omalování. Já je schrána- tělo a svět malbou - ale čeho je třeba k spatření "já" -je právě vymazání malby. A tak hathajóga není myšlenka pro moudrého žáka." A úvaha Fráni Drtikola a pana Štekla o hathajogínech: "Usilují o získání nesmrtelnosti v těle. Na co? Chtějí udržet pohromadě to, co je složené. Složky -sankhára, jsou pomíjející."... "Hathajóga se již stala pro mnoho nadějných žáků jógou zavádějící od hlavního cíle. Je tomu tak proto, že mnozí nepochopili elementární pravdu o nebezpečí přílišného zaujetí hathajógou, obírají se jí více než je třeba a ponenáhlu sejdou z duchovních pozic. *O to větší je nebezpečí, že si tohoto sejití nejsou vůbec vědomi.*".."Člověk, který se chce ještě v tomto životě dostat k cíli, nebo se mu aspoň co nejvíc přiblížit, nemůže se "šťourat" myšlenkami v těle - má totiž hodně práce jinde (třeba nad tělem)."

Nejsou to dobrá slova k zamyšlení? Právě nebudete-li s uvedeným souhlasit, budete-li o tom přemýšlet, ovšem rozumně, nikoliv s fanatickým zaujetím svou pravdou, třeba dojdete k určitému poznání a váš vnitřní guru vám napoví. Jako protiváhu postavím

výrok "první dámy jógy" jak tituloval Mahatmá Ghándí nádhernou bytost Matadží Indru Dévi. Jen pro osvěžení paměti: stále půvabná a svěží (v roce 1994) Matadží se narodila v Pobaltských republikách roku 1899, byla tanečnicí. Jejím prvním manželem byl Československý velvyslanec ve Švýcarsku. Žačka Krišnamurthiho, a žačka školy Krišnamačary-ho nadšená propagátorka učení Bhagavan Šrí Satja Sái Báby - napsala třeba knihu "Sai Baba And Sai Yoga"- tedy Matadží Indra Devi uvádí mnoho moudra:

- "Toto tělo je nám dáno pro tento život, máme se tedy o něj s láskou starat, aby nám vydrželo až do konce."

- "Když člověk začíná, prvním krokem ke světlu je cvičení pozic ásan. Ásany nejsou cvičení, ale duchovní pozice."

- "Klíčem jógy je dech a cílem je sjednotit mysl a tělo. Jestli se napnete o centimetr víc, nebo míň, to už není rozhodující. A napnete-li se víc, není to už jóga, ale gymnastika"

- "Jóga by se vždy měla učit s láskou. Lze hovořit neustále se svým tělem, povzbuzovat je. Ásany jsou a měly by být schody do duchovního království. Jsou-li čistě fyzické, pak to není jóga, ale gymnastika."

Najdete v učení Fráni Drtikola a v učení Matadží rozdíl?

Není náhodou různými slovy řečeno vlastně totéž? Já vím, úvahy z knížečky pana Štekla jsou pro mnoho lidí trochu tvrdší:

- "Je třeba se naučit na těle nelpět - stejně se brzy, brzičko rozpadne, doslouží, a i kdyby člověk dělal, co chtěl, hathajóga nám nepomůže. Život věčný získáme pouze duchovním způsobem."

Velmi zajímavá je v této knížečce celá pasáž věnovaná čakrám, práci s nimi a jejich probouzení. V podstatě je řečeno, že práce s čakrama je neustálá, nikdo nemůže mít čakry stále integrovány a hlavně: „vidí-li nebo cítí-li někdo něco v místě čakry- je to úplně nanic- až teprve je tam ticho a klid –začíná se něco dít.“

Mnoho moudra najde člověk v útlé knížečce "Síla moudrosti", je jen třeba si ji přečíst s otevřeným srdcem a i když třeba nebude někdo s napsaným souhlasit - nezatvrdit se a přemýšlet.

Nedá mi, než abych na závěr dal z knížečky radu všem těm, kteří se stále za něčím pachtí a stále se honosí tím, čeho už dosáhli. Fráňa učil, že největší kouzelná síla - siddhi, je síla moudrosti. Vyprávěl, jak Buddha přišel k řece kde nějaký fakír předváděl levitaci -chůzi po vodě. Uviděv Buddhu, tázal se ho:"Tak co tomu říkáš, Gautamo?" A Buddha odpověděl:"Mnoho roků jsi věnoval získání této síly - kde je však tvá cesta k nirváně? To já dám převozníkovi pár drobných mincí a on mě převeze."

Mirek Čapek